

ΙΘ'. Ο ΘΕΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

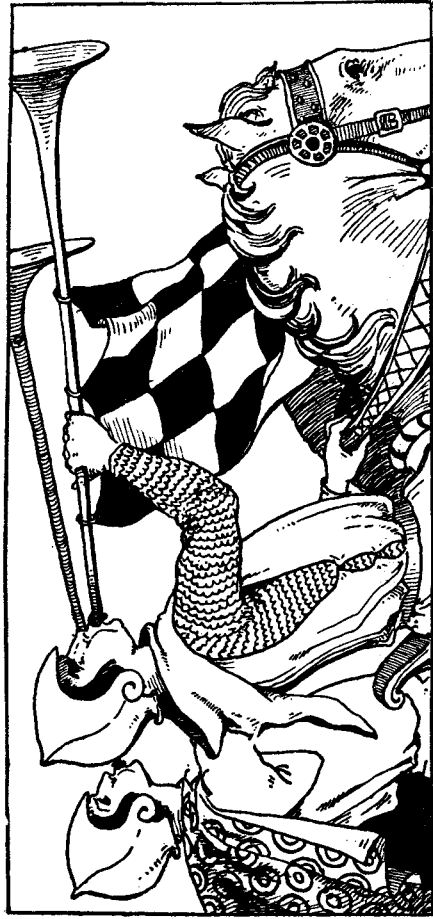
ΣΤΟ ΜΕΤΑΕΙ, ὁ θεῖος Βασιλιάς εἶχε κατορθώσει, ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια πού βασανίζονταν, νὰ μαζέψει στρατὸ ἄρκετὸ καὶ νὰ ἐκστρατεύσει ἐναντίον τοῦ ἀνεψιοῦ του, τοῦ Βασιλιᾶ τῶν Μοιρολάτρων.

Καβαλίκεψε τὸ καλύτερό του ἄλογο, ἔζωσε τὸ μεγάλο του σπαθί, κι ἔβαλε τοὺς σαλπικγκτές του νὰ περπατοῦν μπροστὰ καὶ νὰ σημαίνουν τὸ θριαμβευτικὸ ἐμβατήριον.

— Τραβᾶτε ἴσια, παιδιά, φώναξε στοὺς στρατιῶτες του, καὶ θὰ μποῦμε ἀνεμπόδιστοι ὡς μέσα στὸ παλάτι τοῦ Ρήγα. Περπάτησαν κάμποσες ὥρες.

Κοιτάζοντας τοὺς κάμπους του, ὅπου τρία χρόνια πρῶ-
τύτερα εἶχε ἐπιστρέψει νικημένος καὶ ντροπιασμένος, ὁ θεῖος Βασιλιάς λογάριζε πὼς στὸ γυρισμό, αὐτὴ τὴ φορά, θὰ σέρνει πίσω του τὸν Ἀστόχαστο καὶ τὸ Βασιλόπουλο, δειμένος ἀπὸ τὸ λαϊμὸ στὴ σέλα τοῦ ἀλόγου του. Καὶ γελούσε μὲ γέλιο σατανικόν, καὶ μέσα του χαίρουνταν ἀπὸ πρὶν τὴ ντροπὴ καὶ τὰ δάκρυα τῶν ἀνεψιῶν του.

— Ἄχ ! Πόσο ἀκριβὰ θὰ μοῦ ξεπληρώσετε τὴ νίκη σας ἐκεῖνη ! μούγκρισε φροβερίζοντας τὸν ὀρίζοντα μὲ τὸ γρόθο του. Ἄλλὰ ἔξαφνα σταμάτησε κι ἔτριψε τὰ μάτια του. Ὅστε-
ρα κοίταξε πάλι μπροστὰ του, δεξιὰ, ἀριστερά, τσίμπτισε

“Έβαλε τούς σαλπικτιές νά περπατοῦν μπροστά...”

δυνατά τὸ μπράτσο του νά δεῖ ἂν κοιμᾶται, καὶ πάλι ἔτριψε τὰ μάτια του.

— Μὰ τί ἔπαθα λοιπόν ; εἶπε ἀνήσυχα. Ἐυπηγητὸς ὄνει-
ρεύομαι ;

Καὶ φώναξε :

— Στρατηγέ !

‘Ο στρατηγὸς ζύγωσε καὶ υποκλίθηκε ὡς κάτω.

— “Αρχοντά μου ;

— Κοίταξε μπροστά σου, ἐκεῖ, καὶ πές μου, τί βλέπεις ;

— Κάστρο, “Αρχοντά μου.

— Εἶσαι στραβὸς ! Φώναξε τὸν υποστράτηγο ! εἶπε μὲ
θυμὸ ὁ θεῖος Βασιλιάς.

Καὶ ἦλθε ὁ υποστράτηγος καὶ υποκλίθηκε ὡς κάτω.

— “Αρχοντά μου ;

— Ρίξε μιὰ ματιά γύρω σου, ἐκεῖ, κατὰ τὰ σύνορα, καὶ
πές μου τί βλέπεις ;

— Κάστρο, “Αρχοντά μου.

— Εἶσαι βλάκας ! ξεφώνισε ἄγρια ὁ θεῖος Βασιλιάς,

βλάκας καὶ προδότης ! Πές ἀμέσως στὸν ἑκατόνταρχο νά
ἔλθει, κι ἐξαφανίσου ἀπὸ μπρός μου !

Καὶ ἦλθε ὁ ἑκατόνταρχος καὶ υποκλίθηκε ὡς κάτω.
— Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ πέρα βουνό ; ρώτησε ἀπότομα ὁ
θεῖος Βασιλιάς.

— Ναι, “Αρχοντά μου.

— Τί ἔχει ἀπάνω ἐκεῖ, σὰν κάτι πέτρες στοιβαγμένες !
— Δὲν εἶναι πέτρες στοιβαγμένες, εἶπε ὁ ἑκατόνταρχος
στιάζοντας τὰ μάτια του μὲ τὸ χέρι, εἶναι τρανὸ κάστρο...

Δὲν πρόφθασε νά τελειώσει. Μὲ μιὰ σπαθιά ὁ θεῖος Βα-
σιλιάς τοῦ εἶχε κόψει τὸ κεφάλι.
Τότε γύρισε στοὺς στρατιῶτες του καὶ φώναζε ἀφρι-
σμένος :

— Τί στέκει ἐκεῖ ἀπάνω, παιδιά, θὰ μοῦ τὸ πεῖτε ἐπι-
τέλους ;
Καὶ ὅλος μαζί ὁ στρατὸς φώναξε :

— Κάστρο, καὶ παρακάτω ἄλλο κάστρο, καὶ πέρα ἄλλο
κάστρο, καί, ὅσο πάει τὸ μάτι, κάστρο καὶ πάλι κάστρο !
Τότε ὁ θεῖος Βασιλιάς ἔσκυψε τὸ κεφάλι κι ἔκλαψε μὲ
λύσσα.

“Ἔστειλε ἓνα σῶμα προσκόπους νά δοῦν τί ἦταν αὐτὰ τὰ
κάστρα. Μόλις ὅμως ἔκαναν νά πλησιάσουν, βροχή ἀπὸ βέλη
τοὺς ἔτριψε σὲ φυγή.
Πῆγαν παρακάτω, τὸ ἴδιο.

“Ἐκαναν νά περάσουν μεταξὺ σὲ δυὸ κάστρα, καὶ ἀπὸ
τις δυὸ μεριές τόσα βέλη πέταξαν, ποὺ οἱ μισοὶ στρατιῶτες
ἔμειναν στὸν τόπο.

Σὰν εἶδε ὁ θεῖος Βασιλιάς πὼς δὲν μποροῦσε πιά νά
περάσει, δάγκωσε μὲ μανία τὰ χέρια του καὶ χόλιασε τόσο,
ποὺ ἀρρώστησε πάλι καὶ ἀναγκάστηκε νά γυρίσει πίσω στὸ
παλάτι του.

Κάμποσες μέρες ἔμεινε κακωμένος καὶ κλεισμένος στὰ
δωμάτιά του. Ὑστερα φώναξε τὸν ἀρχικαγκελεαρίο του καὶ
τοῦ εἶπε :

μητ. 1927.

Μπροστά του γονατισμένος ήταν ένας ηλικιωμένος αρχοντάθρωπος.

— Πάρε άμέσως δέκα άπό τους καλύτερους στρατιώτες τής σωματοφυλακής μου, πήγαινε στο βασίλειο τών Μοιρολάτρων και πές του Βασιλόπουλου να έλθει άμέσως εδώ, μαζί σου, γιατί θέλω να τον στεφανώσω με την κόρη μου τή Βασιλοπούλα. Πήγαινε !

Κι έφυγε ο αρχικαγκελάριος με τους δέκα σωματοφύλακες και πήγε στο βασίλειο τών Μοιρολάτρων, όπου ζήτησε να δει τή Βασιλοπούλα.

Τόν οδήγησαν σέ μιá σκηνή. Καθισμένο σέ ξύλινο σκαμνί, έμπρός σέ χοντροτελεκημένο σανιδένιο τραπέζι, ένα νέο παλικάρι διάβαζε κάτι χαρτιά. Και με την άκρη του ματιού του είδε με άπορία ο αρχικαγκελάριος πώς τά χαρτιά αυτά είχαν τή χρυσή βούλα του εξαδέλφου Βασιλιά.

Τό παλικάρι φορούσε άστρα μάλλινα ρούχα, και δέν

ξεχώριζε καθόλου άπό τους άλλους στρατιώτες που τόν περιτριγύριζαν, μόνο που στή μέση είχε μιá πολυφρεμένη πέτσινη ζώνη όπου διακρίνονταν ένας μαύρος λειές.

Και όμως μπροστά του, γονατισμένος, ήταν ένας ηλικιωμένος αρχοντάθρωπος, πλουσιοντυμένος, με χρυσοκέντητα βελουδένια ρούχα, και στο χέρι βαστούσε ένα πολύτιμο άσημένιο κουτί. Με σεβασμό περίμενε να τελειώσει ο νέος τή διάβασμά του για να τή προσφέρει.

Τό παλικάρι σήκωσε τή κεφάλι και είδε τόν άπεσταλαμένο τού θείου Βασιλιά.

— Ποιός είσαι και τί θέλεις ; ρώτησε.

— Ζητώ τή Βασιλόπουλο, τή γιό τού Βασιλιά τών Μοιρολάτρων, άποκρίθηκε ο αρχικαγκελάριος.

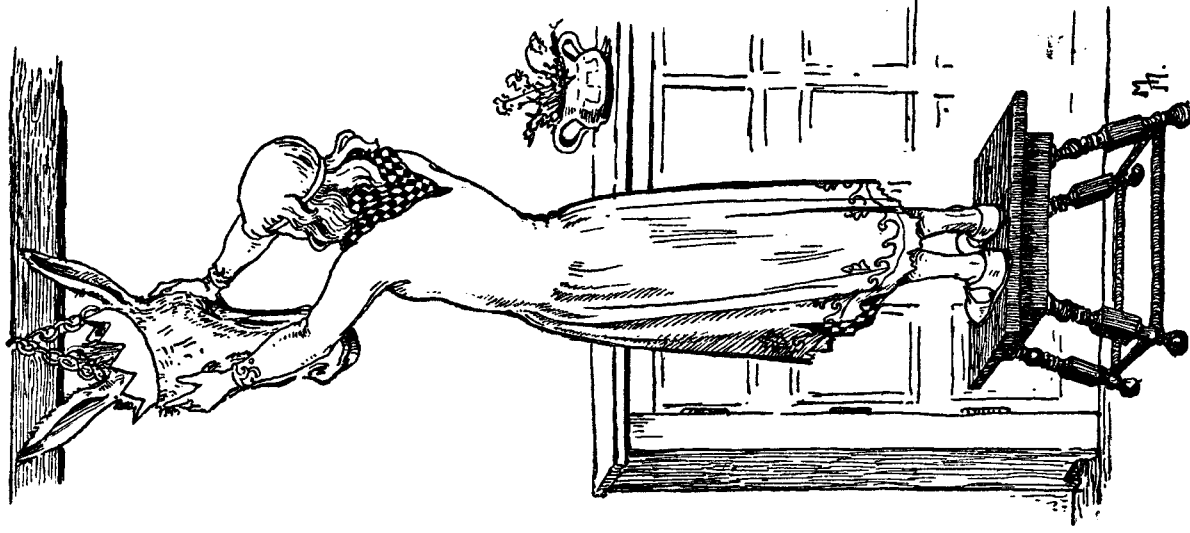
— Έγώ είμαι, είπε τή Βασιλόπουλο. Λέγε, τί θέλεις ;
 "Αν και τόσο άπλά ντυμένος, τή ύφος και ή στάση του είχαν τέτοια άρχοντιά, που ο άπεσταλαμένος τού θείου Βασιλιά έπεσε στα γόνατα.

— 'Αφέντη ! είπε. 'Ο Βασιλιάς ο θείος σου και 'Αρχοντάς μου μ' έστειλε να σου πώ να έλθεις άμέσως μαζί μου στο βασίλειό του, γιατί θέλει, λέει, να σέ στεφανώσει με την κόρη του τή Βασιλοπούλα.

Τά μάτια τού Βασιλόπουλου άστραψαν, μα κρατήθηκε.
 — Πές τού 'Αρχοντά σου πώς προσταγές δέ δέχομαι, είπε. 'Εγώ δέ θα έλθω. Δέ θέλω όμως να φύγεις έτσι, με άδειανά χέρια. Μιá φορά ο 'Αρχοντάς σου έκανε ένα δώρο στον πατέρα μου, τή Βασιλιά. Τότε δέν ήμασταν σέ κατάσταση να τή ανταποδώσομε την εύγένεια. Μά τώρα θα σου δώσω να πές στον 'Αρχοντά σου δώρο άξιο τής τιμής που μου κάνει, διαλέγοντας έμένα μεταξυ όλων, για να γίνει γαμπρός του και άντρας τής κόρης του τής Βασιλοπούλας.

Κι έκαμε νόημα τού Πολύκαρπου, που βγήκε εύθύς, πήδηξε στο άλογό του και πηλάλα ανέβηκε στο παλάτι, όπου ξεκαβαλίκεψε, και τρεχάτος μπήκε στην τραπεζοζαρία.

'Ο Βασιλιάς έπαιζε σκάκι με την κυρα - Φρόνηση.

Ἄρπαξε τὸ κρεμασμένο γαϊδουρίσιο κεφάλι
 μὲ τὴν τενεκεδένια κορώνα.

Καθισμένη πλάγι στὸ πα-
 ράθυρο, ἡ Ζήλιω τραγουδοῦσε
 γυρνώντας τὸ ροδάνι της, ἐνώ
 κοντά της, σιωπηλῆ καὶ γελαι-
 στή, ἡ Πικρόγολη φάδωνε ἕνα
 μαξιλάρι.

Ἡ Γνώση, συμμένη στὸ
 τραπέζι, ἐξέταξε μὲ τὴν Εἰρη-
 νοῦλα τὸ λογαριασμό τοῦ μά-
 γειρα, καὶ ἡ Βασίλισσα Παλά-
 βω ἔπλεκε σκούφια γιὰ τὴ φα-
 λάκρα τοῦ γερο - Βασιλιᾶ.

Ὁ Πολύκαρπος ἔτρεξε ἴσια
 στὴν Εἰρηνοῦλα.

— Βασιλοπούλα μου, τὸ
 γαϊδουρίσιο κεφάλι ! Ἦλθε ἡ
 ὥρα ! φώναξε μὲ κομμένη φωνή.
 Κανένας δὲν κατέλαβε.

— Ποιὰ ὥρα ; Τί λές ; ρώ-
 τησαν ὅλοι μαζί.

Μόνο ἡ Εἰρηνοῦλα ἐνόησε.
 Σηκώθηκε κατακόκκινη ἀπὸ
 τὴ χαρὰ της.

— Ἦλθε μήνυμα ἀπὸ τὸ
 θεῖο Βασιλιά ; ρώτησε.

— Ναι, Βασιλοπούλα μου,
 ἀποκρίθηκε ὁ Πολύκαρπος.
 Γυρεῖ τὸ Βασιλόπουλο γιὰ
 γαμπρό.

— Τί ; φώναξε ὁ Βασιλιάς.
 Ἡ Γνώση εἶχε σηκωθεῖ καὶ
 παραγμένη ρώτησε :

— Τί ἀποκρίθηκε τὸ Βασι-
 λόπουλο ;

— Νά ἡ ἀπάντησή του ! φώναξε χαρούμενη ἡ Εἰρη-
 νοῦλα.

Καὶ ἀνεβαίνοντας σ' ἕνα σκαμνί, ἄρπαξε ἀπὸ πάνω ἀπὸ
 τὴ χρυσὴ κορώνα τὸ κρεμασμένο γαϊδουρίσιο κεφάλι μὲ τὴν
 τενεκεδένια κορώνα, τὰ τύλιξε στὸ μεταξωτὸ κοκκίνο μαντίλι
 ποῦ εἶχε φυλαγμένο στὸ συρτάρι της, καὶ ὅλα μαζί τὰ ἔβαλε
 σ' ἕνα πανέρι, ἔραψε ἀπὸ πάνω ἕνα γερὸ πανί καὶ τὰ ἔδωσε
 τοῦ Πολύκαρπου.

Ὁ ὑπασπιστὴς καβαλίκεψε πάλι τὸ ἄλογό του καὶ κατέ-
 βηκε στὸ στρατόπεδο.

Τὸ Βασιλόπουλο πῆρε τὸ πανέρι καὶ τὸ ἔδωσε τοῦ ἀπε-
 σταλμένου τοῦ θείου Βασιλιᾶ.

— Πάρε αὐτό, εἶπε, καὶ δώσε το στὸν Ἄρχοντά σου.
 Μὴν ξεχάσεις νὰ τοῦ ἐπαναλάβεις τὰ λόγια ποῦ σοῦ εἶπα.
 Πήγαινε.

Καὶ γυρνώντας στὸν ἀρχικαγκελάριο τοῦ ἐξαδέλφου Βα-
 σιλιᾶ εἶπε :

— Πῆς τοῦ Ἄρχοντά σου πὼς τὸν εὐχαριστῶ. Δῶρα δὲν
 τοῦ στέλνει ὁ Βασιλιάς ὁ πατέρας μου, γιὰ τὸ Κράτος μας
 εἶναι ἀκόμα φτωχὸ καὶ χρειάζεται ὅλα μας τὰ φλουριά. Μὰ τὴ
 φιλία μας θὰ τὴν ἔχει, καὶ μὲ χαρὰ δεχόμαστε τὴ συμμαχία
 ποῦ μᾶς τιμᾶ. Στὸ καλό.

Χαιρέτησαν βαθιὰ οἱ δυὸ ἀπεσταλμένοι, καὶ πῆρε ὁ κα-
 θένας τὸ δρόμο του.

... τὸν ἔσπευε Βασιλιά τῶν Μοιρολάτρων.

Κ. ΣΥΝΕΤΟΣ Β'.

ΜΕ ΤΟ ΑΣΗΜΝΙΟ κουτί στὸ χέρι πῆδηξε τὸ Βασιλόπουλο στὴν ἄσπρη φοράδα, δῶρο τοῦ ἐξαδέλφου Βασιλιά, καὶ μαζί με τὸν Πολύκαρπο ἀνέβηκε στὸ παλάτι.

Τὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο. Μόνο ἐκείνους πιά περιμέναν γιὰ νὰ καθίσουν.

Τὸ Βασιλόπουλο ἔτρεξε στὸν πατέρα του, γονάτισε μπροστά του καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ ἀσημένιο κουτί.

— Πατέρα μου καὶ Βασιλιά μου, εἶπε με συγκίνηση, σοῦ πῆρα τὸ στέμμα σου μιὰ μέρα ποῦ τὸ ἔθνος ζητοῦσε ἀπ' ὅλους μας θυσίες. Σήμερα τὸ ἔθνος σηκώνει κεφάλι, ἔγινε δυνατὸ, καὶ με τὴ δύναμή του ἐπιβάλλει σεβασμὸ στοὺς ἐχθρούς. Πάρε πίσω τὸ στέμμα σου, Βασιλιά μου καὶ πατέρα μου, τὸ ἔθνος σοῦ τὸ χαρίζει.

Ὁ Βασιλιάς σήκωσε τὸ σκέπασμα, καί, βλέποντας τὴ θαυμάσια κορώνα με τὰ πολύτιμά της πετράδια, ἔμεινε ἀκίνητος, με τὸ στόμα ἀνοιχτό.

— Τί εἶναι αὐτὸ ; Ποῦ τὸ βρήκες ; ρώτησε στὸ τέλος.

— Εἶναι τὸ δῶρο τοῦ ἐξαδέλφου Βασιλιά, ποῦ ζητᾶ τὴ φιλία μας καὶ θέλει τὴ συμμαχία μας, ἀποκρίθηκε τὸ Βασιλόπουλο.

Ὁ Βασιλιάς τότε σηκώθηκε, πῆρε τὴν κορώνα μέσα ἀπὸ τὸ κουτί καὶ τὴν ἔβαλε στὸ κεφάλι τοῦ γιού του.

— Φόρεσέ την ἐσύ, γιέ μου, εἶπε βαθιὰ συγκινημένος. Σοῦ ἀξίζει μιὰ τέτοια κορώνα, γιατί με τὸν κόπο σου καὶ τὴ δύναμή σου κατόρθωσες νὰ τὴν κερδίσεις. Σ' ἔκανα ἀπὸ καιρὸ Βασιλιά ἴσο με μένα. Τώρα γέρασα, βαρέθηκα ν' ἀκούω γιὰ δουλείες, καὶ θέλω νὰ ζήσω ἡσυχὰ τὰ τελευταῖα μου χρόνια. Πάρε σὺ τὸ στέμμα μαζί με τὰ βάρη του, καὶ κυβέρνα μόνος σου τὸ βασίλειο ποῦ ἀνέστησες μονάχα με τὴ θέλησή σου.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Βασιλιάς συγκάλεσε ὅλο τὸ λαὸ στὸ στρατόπεδο πλάγι στὸν ποταμὸ, κι ἐκεῖ ἀνήγγειλε σὲ ὅλους πῶς παραιτοῦνταν ἀπὸ τὴ διοίκηση τοῦ Κράτους, καὶ πῶς παρέδινε τὸ στέμμα καὶ τὴν κυβέρνησι στὸ γιό του, τὸ Βασιλόπουλο.

Λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἔβαλε στὸ κεφάλι τοῦ γιού του τὴν πολύτιμη κορώνα, καὶ τὸν ἔσπευε Βασιλιά τῶν Μοιρολάτρων.

Ἄπ' ὅλα τὰ στήθη βίγηκε μιὰ μεγάλη φωνή :

— Ζήτω ὁ Συνετὸς Β' ! Ζήτω !

Ἡ χαρὰ τοῦ κόσμου δὲ βασιτοῦνταν. Ὅλοι ἤθελαν νὰ φιλήσουν τὰ χέρια τοῦ γερο - Βασιλιᾶ, ποὺ ἀναγνώριζε τὴν ἀξία τοῦ γιου του, καὶ τοῦ νέου Βασιλιᾶ, τοῦ σωτήρα τοῦ ἔθνους.

Ἐκείνη ἡ ἡμέρα ἦταν ἑορτὴ σὲ ὄλο τὸ κράτος.

Ὅταν ὁ νέος Βασιλιάς Συνετός Β' ἀνέβηκε στὸ παλάτι μὲ τὸν καινούριο ἀρχικαγκελάριό του, τὸν Πολύκαρπο, βρῆκε πάλι ὅλη τὴν οἰκογένεια μαζεμένη στὴν τραπεζαρία.

Κοίταξε τὸ ἀδειανὸ κρεμαστάρι πάνω ἀπὸ τὴ χρυσὴ κονσόλα, καὶ ἔβγαλε ἕνα βαθὺ ἀναστεναγμὸ.

— Τώρα, εἶπε, ποὺ ἔφυγε ἀπὸ κεῖ τὸ ἀπαίσιο γαῖδου-ρίσιο κεφάλι, μπορῶ νὰ πῶ πὼς αἰσθάνομαι ἐλεύθερος νὰ καταπιαστῶ μεγάλα πράματα.

Καὶ γυρίζοντας στὴ Γνώση, ποὺ τοῦ χαμογελοῦσε χαρούμενη καὶ ροδοκόκκινη, πρόσθεσε :

— Θέλεις, Γνώση, νὰ μὲ βοηθήσεις ;

— Ἐγώ ; ἀναφώνησε ἡ κόρη καὶ ἔγινε ἀκόμα πιὸ ροδοκόκκινη. Ἐγώ ; Πῶς μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω ;

— Νὰ γίνεις γυναικα μου καὶ Βασιλισσά μου, εἶπε ὁ Συνετός. Μοῦ ἔκανες τόσο καλὸ πάντα μὲ τίς πολὺτιμες συμβουλές σου ! Πές, Γνώση, δὲ θέλεις μαζί μου νὰ διοικήσεις τὸν τόπο ;

Μὰ πρὶν μπορέσει ἡ κόρη ν' ἀπαντήσῃ, ὁ γερο - Βασιλιάς τοὺς εἶχε ἀρπάξει καὶ τοὺς δυὸ στὴν ἀρχαλιὰ του.

— Μὲ τὴν εὐλογία μου, εἶπε, ναί ! Μαζί νὰ κυβερνήσετε τὸ Κράτος.

— Καὶ σὰ μάθει τοὺς ἀρραβῶνες σας ὁ θεῖος Βασιλιάς, τί θὰ πεῖ ; ρώτησε γελώντας ἡ Εἰρηνούλα.

— Θα ζήτησει ἐσένα γιὰ τὸ γιό του, εἶπε ἡ κυρα - Φρόνηση.

Καὶ μὲ τὸ μάτι ἔκαγε νόημα τοῦ Βασιλιᾶ νὰ κοιτάξῃ τὸν Πολύκαρπο.

Ὁ δυστυχισμένος ἀρχικαγκελάριος εἶχε χλωμάσει ἔξανα, καθὼς ἄκουσε τὰ λόγια τῆς κυρα - Φρόνησης, καὶ τρέ-

Παναγιώτης

Χαρούμενος, ἀγκαλιάζοντας τὰ παιδιὰ του ...

μοντας κοίταξε τὴν Εἰρηνούλα, σὰ νὰ περίμενε ἀπὸ τὰ χεῖλιά της ν' ἀκούσει τὴν καταδίκη του.

Ἡ Βασιλοπούλα κοκκίνισε, γύρισε καὶ τὸν εἶδε καὶ κατέβασε τὰ μάτια της, ντροπαλὴ καὶ μουδιασμένη.

— Καί... καὶ θὰ δεχθεῖς, Βασιλοπούλα μου ; ρώτησε ὁ ἀρχικαγκελάριος μὲ φωνὴ πνιγμένη.

— Ὅχι, Πολύκαρπε... μουρμούρισε ἡ Εἰρηνούλα χωρὶς νὰ τὸν κοιτάξῃ.

— Ἐλπίζω νὰ μὴ μᾶς κάνει τέτοια πρόταση ὁ θεῖος Βασιλιάς, εἶπε γελώντας ὁ Συνετός, εἰδειμὴ θὰ ξαναβάψῃ ὁ θυμὸς του. Γιατὶ τὴν Εἰρηνούλα μας τὴ θέλομε δῶ.

Καὶ παίρνοντας τὸ χέρι τῆς ἀδελφῆς του, τὸ ἔβαλε στοῦ Πολύκαρπου ποὺ κόντεψε νὰ τὰ χάσει ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

— Ἀπεναντίας ! Πρέπει νὰ μᾶς κάνει τὴν πρόταση, γιὰ ν' ἀρπάξῃ καὶ δεύτερη προσβολή ! εἶπε ὁ γερο - Βασιλιάς ποὺ δὲν εἶχε χωνέψῃ ἀκόμα τὸ γαῖδουρίσιο κεφάλι.

Καὶ χαρούμενος, ἀγκαλιάζοντας τὰ παιδιὰ του πρόσθεσε :

— Καὶ σὰ δὲν τοῦ ἀρέσει, δὲς ἔλθει πάλι μὲ τὸ στρατό του νὰ ξανακινώσει πῶς τρυποῦν τὰ βέλη τοῦ Κακομοιρίδη...

Μὰ δὲν πρόφθασε ὁ κατημένος ὁ θεῖος Βασιλιάς ν' ἀρπά-

ξει τὴ δεύτερη προσβολή, οὔτε νὰ ξαναγιώσκει ἂν τρυποῦσαν τὰ βέλη τοῦ Κακομοιρίδη.

Σὺν ἄνοιξε τὸ πανέρι καὶ ἀναγνώρισε τὸ γαϊδουρίσιο κεφάλι καὶ ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Βασιλόπουλου, ποὺ τοῦ τὰ ἐπανελάβε ὁ ἀρχικαγκελάρσιός του, τόσος θυμὸς τὸν ἔπιασε, ποὺ ἔπεσε ξερὸς στὸ πάτωμα.

Καὶ σὰν τὸν σήκωσαν νὰ τὸν βάλουν στὸ κρεβάτι, εἶδαν πὼς ἦταν πεθαμένος.

Τὴν ἡμέρα τῆς στέψεώς του, ὁ Συνετὸς Β' κατέβηκε στὸ ποτάμι νὰ κάνει μνημόσυνο γιὰ ὅσους εἶχαν πέσει στὴν περιφημὴ ἐκείνῃ νυχτερινῇ μάχῃ.

Στὸν ἴσκιό τῶν πλατάνων, δυὸ ἄστροι πέτρινοι σταυροὶ ἔστεκαν πλάγι - πλάγι : ὁ τάφος τοῦ Πολύδωρου καὶ ὁ τάφος τοῦ νέου τῆς ταβέρνας.

Κρέμασε ὁ Συνετὸς καὶ στοὺς δυὸ ἀπὸ ἓνα στεφάνι δάφνης.

— Βάλε δῶ ἄλλο ἓνα στεφάνι, Ἀφέντη, εἶπε ὁ πρωτομάστορης, δείχνοντας τὸν τάφο τοῦ Πολύδωρου.

— Ἄλλο ἓνα ; Γιατί ;

— Γιὰ τὸν Ἀφανέρωτο Ἡρωα, ἀποκρίθηκε ὁ πρωτομάστορης.

Ὁ Συνετὸς τὸν κοίταξε.

— Δὲν καταλαβαίνα, εἶπε.

— Δὲ γύρισε ποτὲ ὁ κουλὸς ἀπὸ τὸ τελευταῖο του ταξίδι, Ἀφέντη.

— Τί ἔγινε, ξέρεις ; Ἐμαθες καμιὰν εἶδηση ; ρώτησε ὁ Συνετὸς.

Ὁ πρωτομάστορης ἀργοκούνησε τὸ κεφάλι.

— Τρία χρόνια τὸν περιμένα, εἶπε, καὶ κάθε βράδυ, σὰ βασιλεὺς ὁ ἥλιος, ἔρχομαι στὸ ἴδιον μέρος, ὅπου γιὰ τελευταία φορὰ τὸν εἶδα, μετὴν ἐλπίδα πὼς ἴσως θὰ ξαναγύριζε. Μὰ τώρα δὲν τὸν περιμένω πιά...

— Μπορεῖ νὰ πῆγε στὰ ξένα σὰν τόσους ἄλλους, εἶπε ὁ Συνετὸς.

Ὁ πρωτομάστορης ἔμεινε συλλογισμένος.

— Ἐγὼ ξέρω πὼς δὲν πῆγε, εἶπε στὸ τέλος. Ἔτσι ποὺ τὸν ἔξερα, ἦταν ἀνθρώπος νὰ δώσει τὴ ζωὴ του χωρὶς λόγια, σιωπηλὰ καὶ ἀφανέρωτα γιὰ τὸν τόπο του. Ν' ἀφήσει ὅμως τὴν Πατρίδα, τὴν ὥρα τοῦ κινδύνου, ποτέ !

Κάμποση ὥρα οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος δὲ μίλησε. Ὅσοι ὁ νέος Βασιλιάς ἔκοψε ἓνα κλαδί δάφνης ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ τὸ ἀκούμπησε στὸν τάφο τοῦ Πολύδωρου.

— Γιὰ τὸν Ἀφανέρωτο Ἡρωα... εἶπε.

— ... Καὶ γιὰ ὅσους δίνουν τὴ ζωὴ τους σιωπηλὰ καὶ ταπεινὰ στὴν Πατρίδα, χωρὶς ἢ Πατρίδα νὰ τοὺς ξέρει ποτέ... πρόσθεσε ὁ πρωτομάστορης.

Καὶ γονατίζοντας προσκύνησαν τὸν τάφο.

